แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล
ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี 2562
ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ตัวชี้วัดที่ 1.7.1
ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบล ปี 2566 – 2570
ฉบับปรับปรุงปี 2567

สารบัญ **หน้า**

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล
1. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล 5
1.1 เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร 5
1.2 ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร 14
1.3 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI 17
1.4 สินค้าเกษตรที่สำคัญ 18
1.4.1 ชนิดสินค้า : ข้าว 18
1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม 18
2) ปริมาณการผลิต 22
3) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต 23
4) ปฏิทินการเพาะปลูก 23
5) ต้นทุนการผลิต 24
6) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด 25
7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ 25
1.4.2 ชนิดสินค้า : กล้วยน้ำว้า 26
1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม 26
2) ปริมาณการผลิต 26
3) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต 27
4) ปฏิทินการเพาะปลูก 30
5) ต้นทุนการผลิต 30
6) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด 31
7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ 31
2. ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา 32
3. การจัดทำ TOWS Matrix 33

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 5

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 6

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 7

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 7

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 8

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอบางไทร 9

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 9

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 9

ตารางที่ 9 ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านแป้ง 11

ตารางที่ 10 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลบ้านแป้ง 13

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 13

ตารางที่ 12 แสดงทรัพยากรดินตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 14

ตารางที่ 13 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 18

ตารางที่ 14 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 19

ตารางที่ 15 แสดงพื้นทีปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 20

ตารางที่ 16 แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 22

ตารางที่ 17 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร 24

ตารางที่ 18 แสดง Smart Farmer ต้นแบบ ในด้านการผลิตข้าว ตำบลบ้านแป้ง 25

ตารางที่ 19 แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง 26

ตารางที่ 20 แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง 26

ตารางที่ 21 แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง 30

ตารางที่ 22 แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข 32

ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix 33

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	5
ภาพที่ 2 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	6
ภาพที่ 3 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	7
ภาพที่ 4 แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	8
ภาพที่ 5 แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	12
ภาพที่ 6 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	14
ภาพที่ 7 แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	15
ภาพที่ 8 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	16
ภาพที่ 9 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	16
ภาพที่ 10 แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	17
ภาพที่ 11 แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	17
ภาพที่ 12 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	18
ภาพที่ 13 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสม สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	19
ภาพที่ 14 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบ้านแป้ง	20
ภาพที่ 15 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	21
ภาพที่ 16 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	21
ภาพที่ 17 แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	22
ภาพที่ 18 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	23
ภาพที่ 19 แสดงวิถีการตลาด ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	25
ภาพที่ 20 แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	27
ภาพที่ 21 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	**30**
ภาพที่ 22 แสดงวิถีการตลาด ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร	**31**
ภาพที่ 23 แสดงแหล่งรับซื้อกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง	31

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลบ้านแป้ง

1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

1.1 เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

1) เกษตรกร

(1) ครัวเรือนเกษตรกร

ตำบลบ้านแป้ง มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 85 ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรอายุระหว่าง 65 ปีขึ้นไป จำนวน 24 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28.24 รองลงมา อายุระหว่าง 56 – 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.35 และอายุระหว่าง 46 - 55 ปี/36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
65 ปีขึ้นไป	24	28.24
56 - 65 ปี	19	22.35
46 - 55 ปี	15	17.65
36 - 45 ปี	15	17.65
26 - 35 ปี	12	14.12
18 - 25 ปี	-	-
รวม	85	100

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2566

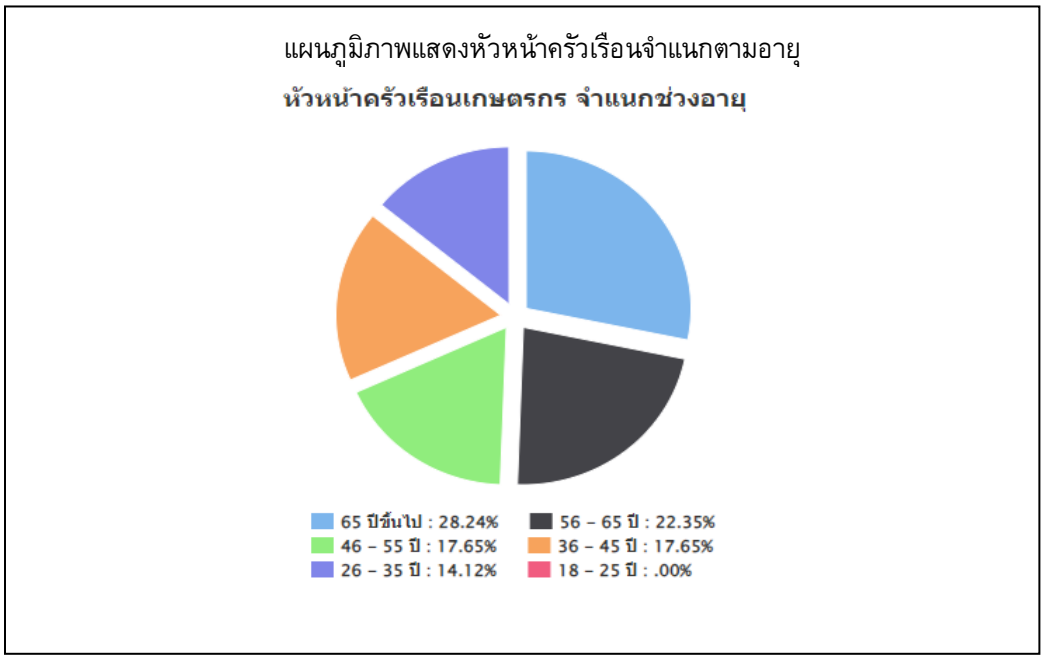

ภาพที่ 1 แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2567)

(2) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลบ้านแป้ง มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน 69 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 81.18 และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน 16 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.82

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	69	81.18
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	16	18.82

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. 2567)

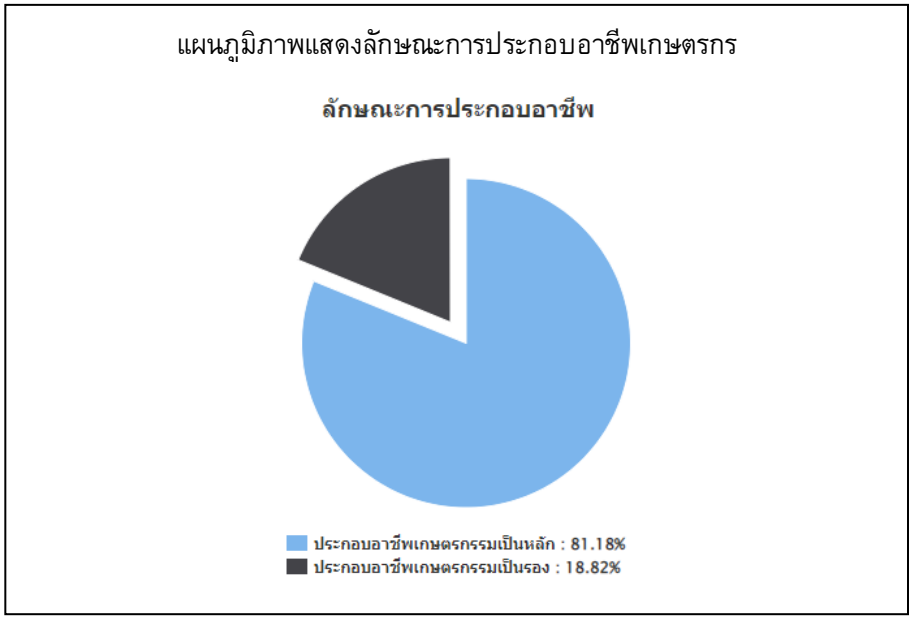

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2566)

(3) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านแป้ง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นผู้เช่า จำนวน 102 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 76.12 รองลงมาคือ เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน 25 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	25	18.66
เช่า	102	76.12
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	7	5.22

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2567)

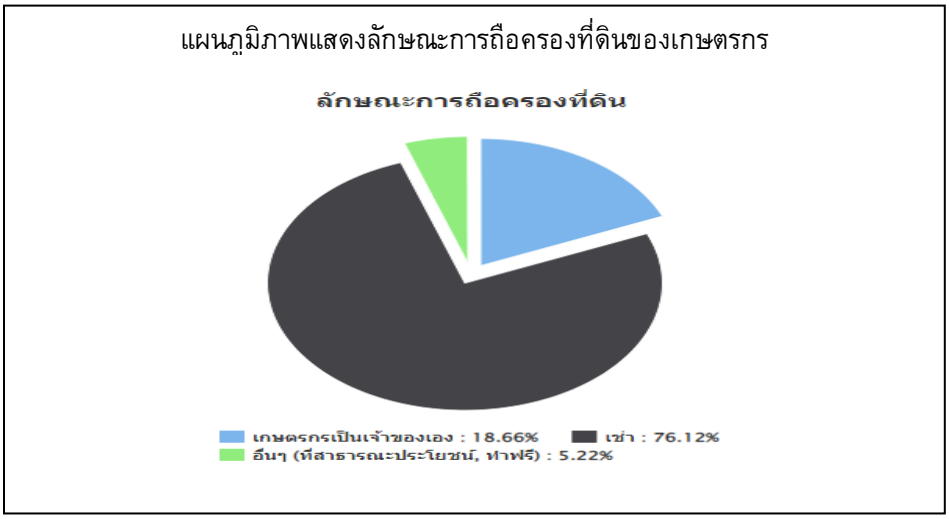

ภาพที่ 3 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2566)

(4) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

เกษตรกรตำบลบ้านแป้ง มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน 25 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
25	-	-	-	25

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2566)

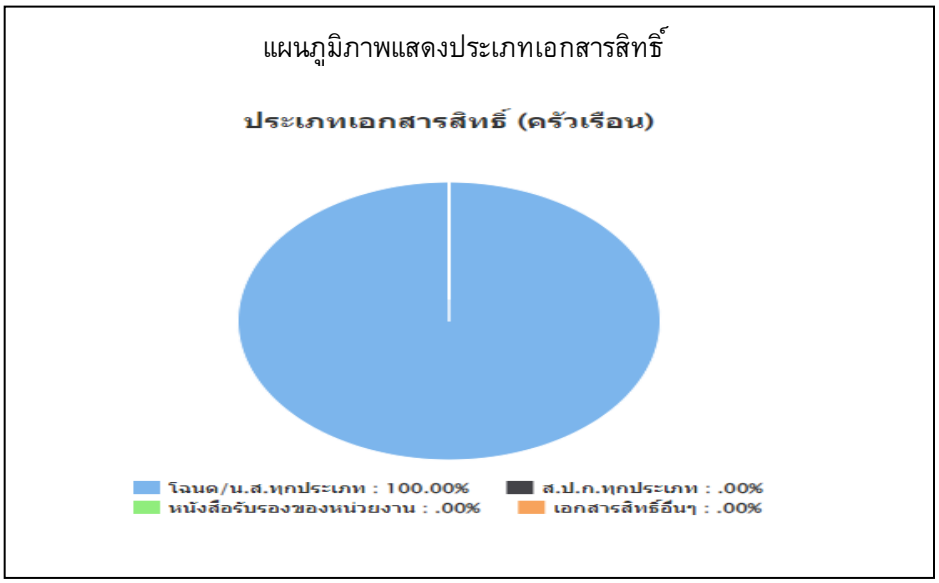

ภาพที่ 4 แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. 2567)

2) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(1) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบ้านแป้ง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ 1 กลุ่ม มีสมาชิก 10 ราย วิสาหกิจชุมชน 1 แห่ง สมาชิก 10 ราย และกลุ่มเกษตรกร 1 กลุ่ม สมาชิก 30 ราย

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
รวมตำบล	1	10	-	-	-	-	1	10	-	-	1	30
รวม	**1**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1**	**10**	**-**	**-**	**1**	**30**

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

3) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลบ้านแป้ง มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย 1 ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน 1 ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย 1 ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 1 ศูนย์

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการ
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
1	-	1	1	1	1	1	-	-	-
รวม	**-**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	-	-

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2566)

(1) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบ้านแป้ง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน 11 คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุด จำนวน 5 ราย รองลงมาคือเกษตรหมู่บ้าน 3 ราย และครูบัญชีอาสา 1 ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า 1 หน้าที่

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัครฝนหลวง	ครูบัญชีอาสา	ประมงอาสา	อาสาปศุสัตว์	หมอดินอาสา	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจการเกษตร	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน
1	-	-	-	-	3	1	2	-	-
2	-	-	-	-	1	1	-	-	-
3	-	1	-	-	1	1	-	-	-
รวม	**-**	**1**	-	-	**5**	**3**	**2**	-	-

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

(2) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลบ้านแป้ง มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในตำบลบ้านแป้ง มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน 1 คน

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกลุ	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
1	1	นายบุญเริ่ม โกมุทติบาล	6 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านแป้ง	การผลิต
รวม	1	-	-	-

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

(3) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลช้างใหญ่ (ศูนย์หลัก)

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมพงษ์ หอมหวล

บ้านเลขที่ : 64 หมู่ที่ 1 ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์ของพื้นที่ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลช้างใหญ่ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2566 เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน ในการผลิตสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต โดยยึดแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม การมีส่วนร่วม เพื่อนำไปสู่กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ในอาชีพการเกษตรต่อไป

แนวทางการพัฒนา :

- ปรับปรุงและพัฒนาฐานการเรียนรู้มุ่งสู่การลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลิตตามความต้องการของตลาด
- พัฒนาศูนย์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง บัญชีครัวเรือน
- ขยายเครือข่าย ศพก. ให้ครบทุกตำบล สร้างวิทยากรและเกษตรกรต้นแบบเครือข่ายภาคี ที่มีความรู้และความสามารถ
- เป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกปฏิบัติอาชีพการเกษตรเพื่อความยั่งยืนสู่ Smart Farmer

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ :

- สามารถลดต้นทุนการผลิตจาก 4,294 บาท/ไร่ เหลือ 2,700 บาท/ไร่ ผลผลิตข้าว 1,280 กิโลกรัม/ไร่
- ผลิตข้าวครบวงจร

หลักสูตรเรียนรู้ :

1. การตรวจวิเคราะห์ดินและน้ำ
2. การทำบัญชีครัวเรือน
3. การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกไม้ผล
4. การเลี้ยงปลาเบญพรรณ

หลักสูตรบังคับ :

1. การทำน้ำหมักชีวภาพ
2. เศรษฐกิจพอเพียง
3. การทำนาแบบลดต้นทุน
4. การทำนาแบบลดต้นทุน

หลักสูตรเสริม :

1. การทำน้ำยาล้างจาน, น้ำยาสระผม
2. การทำฮอร์โมนไข่เร่งติดออก
3. การทำปุ๋ยหมักกองเตี้ย
4. การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้

ศูนย์เครือข่าย ตำบลบ้านแป้ง จำนวน 1 ศูนย์

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบ้านแป้ง (ศูนย์เครือข่าย)

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประยูร บุญปลูก

บ้านเลขที่ : หมู่ 1 ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 9 ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
1	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ตำบลบ้านแป้ง	ข้าว	1	บ้านแป้ง	นายประยูร บุญปลูก	099 489 7762

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2566)

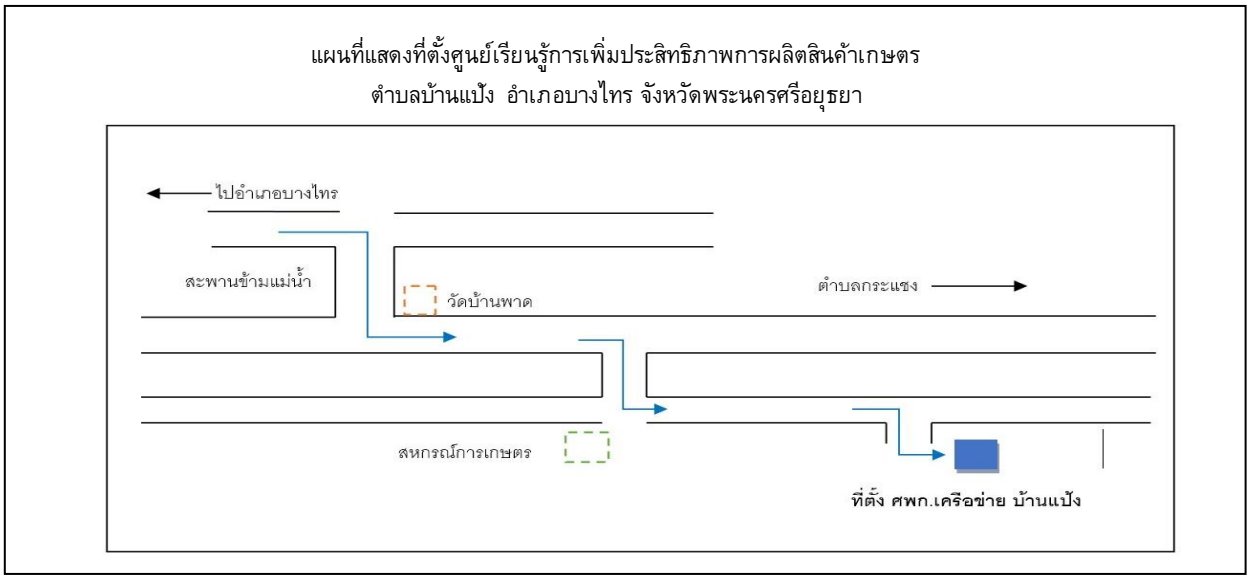

ภาพที่ 5 แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

(4) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าวสนามชัย-บ้านแป้ง ตำบลบ้านแป้ง

ตำบลบ้านแป้ง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว ตำบลบ้านแป้ง

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว ตำบลบ้านแป้ง

ที่อยู่ อยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านแป้ง และตำบลสนามชัย 1 (68 ม.1 ต.บ้านแป้ง อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา)

กิจกรรม ผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก 4,500 บาท/ต่อไร่ เป็น 3,500 บาท (20%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก 750 กก./ไร่ เป็น 800 กก./ไร่ (6.67%)
- เป้าหมายรายได้ 6,640 บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย 3,800 บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

1. สมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ทุกแปลง
2. การผลิตข้าวเป็นแบบอินทรีย์ปลอดสารเคมี 100 เปอร์เซ็นต์
3. มีสินค้าที่ได้มาตรฐานของกลุ่ม พร้อมตลาดในการรับซื้อ

ตารางที่ 10 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
เตรียมหาปัจจัยในการผลิต ให้ทันการเพาะปลูก	←	—	→											
กำหนดสมาชิกในการเป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ (ไข่แดง , ไข่ขาว)และขอเช่าสถานที่ทำลานตาก ยุ้งฉาง และเก็บปัจจัยการผลิต				←	—	→								
ติดต่อ ตลาดรับซื้อ โรงสีเถ้าแก่ และติดต่อ เครื่องอัดฟาง (เช่า,ซื้อ)							←	—	→					
หารือในการสร้างแบรนด์สินค้า และวางสินค้าผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ช่องทางการจำหน่าย										←	—	→		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.2567)

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
1	1	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลบ้านแป้ง	ข้าว	39	1,193	นายสันห์ สุขสมบุญ	090 2810988

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

1.2 ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

1) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลบ้านแป้ง

ตารางที่ 12 แสดงทรัพยากรดินตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	298.84	99.99
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	80.05	99.99
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	4,903.90	100

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบ้านแป้ง

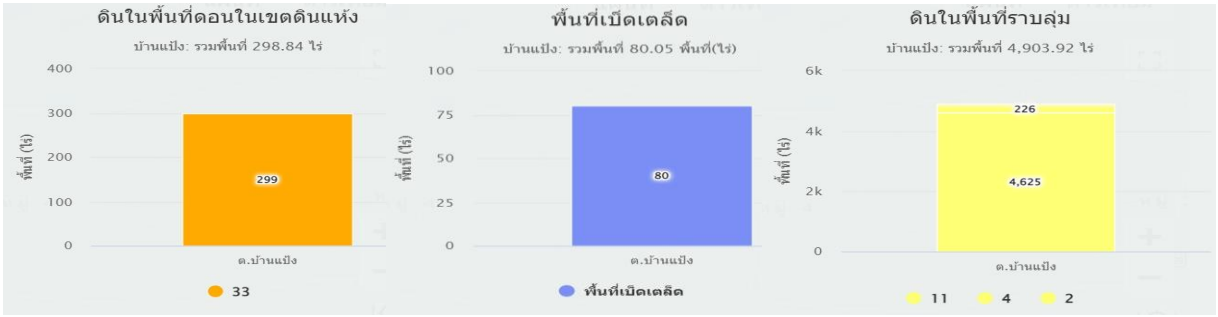

ภาพที่ 6 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.2566)

แผนที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

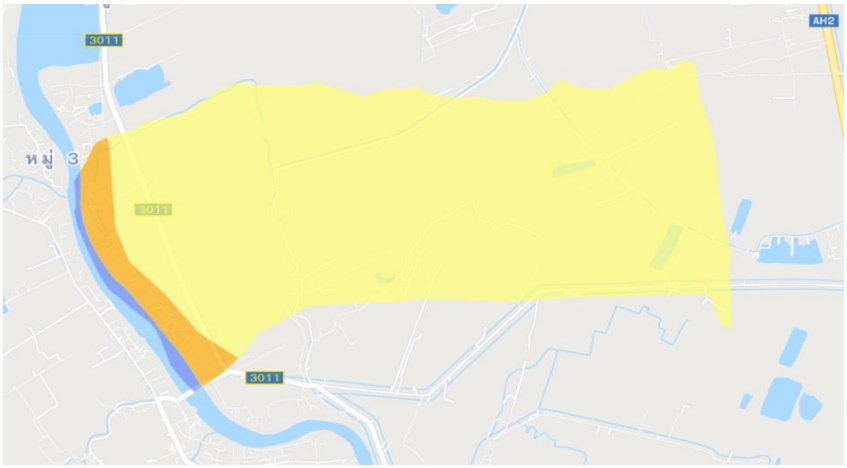

ภาพที่ 7 แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.2566)

2) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลบ้านแป้ง เป็นพื้นที่ชลประทาน 4,658.25 ไร่ อาศัยคลองชลประทาน และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ แม่น้ำน้อย ในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ 88% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น 3 บ่อ แยกรายหมู่ได้ดังนี้

หมู่ที่ 1	จำนวน	1	บ่อ
หมู่ที่ 2	จำนวน	1	บ่อ
หมู่ที่ 3	จำนวน	1	บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

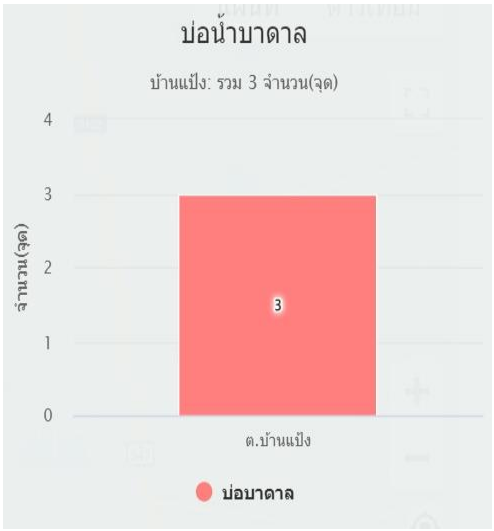

ภาพที่ 8 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, Agri-Map, พ.ศ.2567)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 9 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, Agri-Map , พ.ศ.2567)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 248.95 ไร่

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

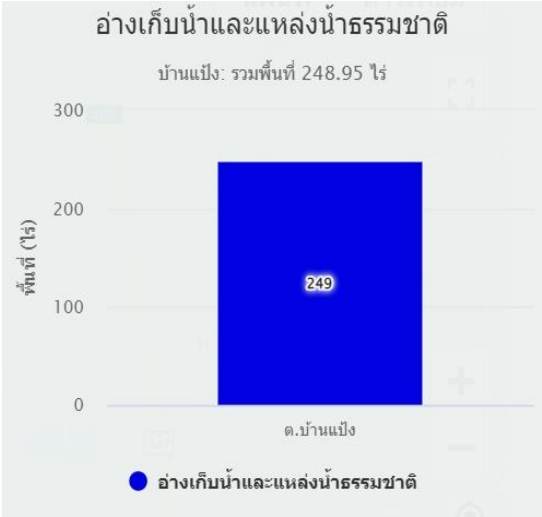

ภาพที่ 10 แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

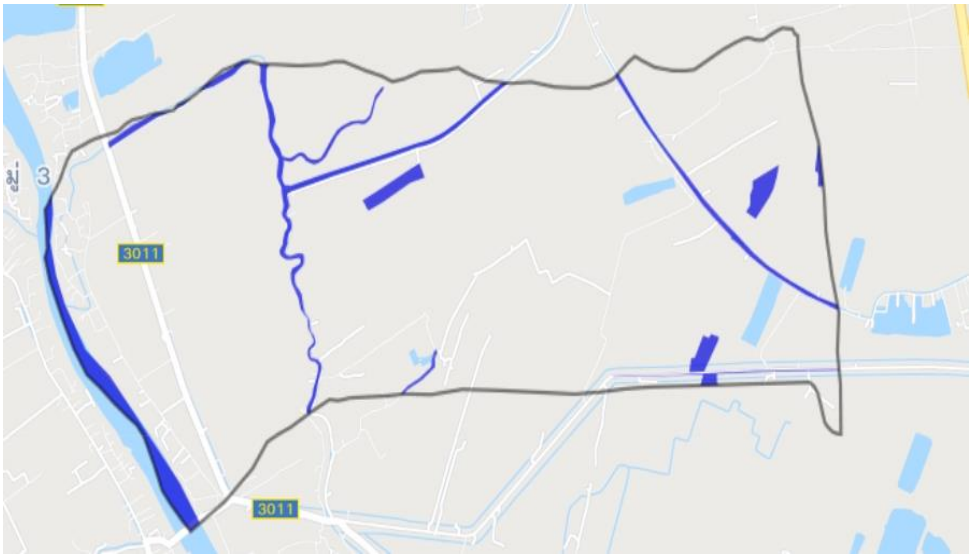

ภาพที่ 11 แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

1.3 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

- ไม่มี

1.4 สินค้าเกษตรที่สำคัญ

1.4.1 ชนิดสินค้าข้าว

1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(1) เขตความเหมาะสม

ตำบลบ้านแป้ง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน 5,282.78 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 3,715.69 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 70.33 พื้นที่เหมาะปานกลาง (S2) จำนวน 1,478 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.14 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน .80.04 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.51

ตารางที่ 13 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลบ้านแป้ง	3,715.69	1,487.05	-	80.04	5,282.78

(ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

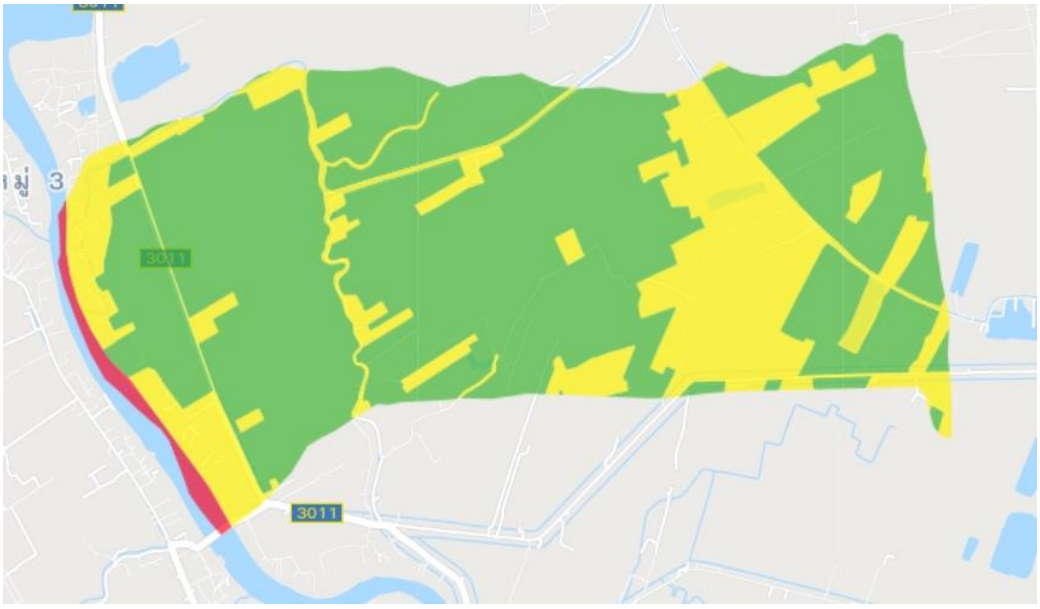

ภาพที่ 12 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

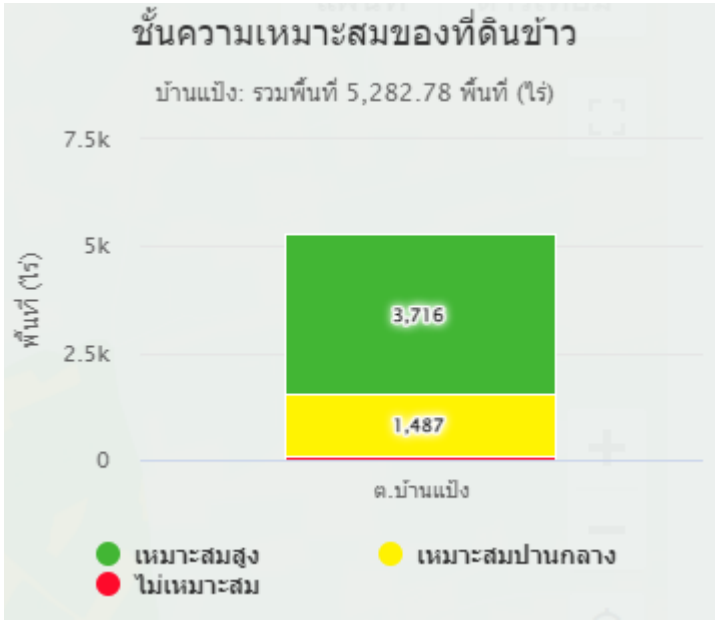

ภาพที่ 13 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสม สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

(2) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 3,715.69 ไร่

ตารางที่ 14 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
1	1 - 3	3,715.69

ที่มา: (ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.2567)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

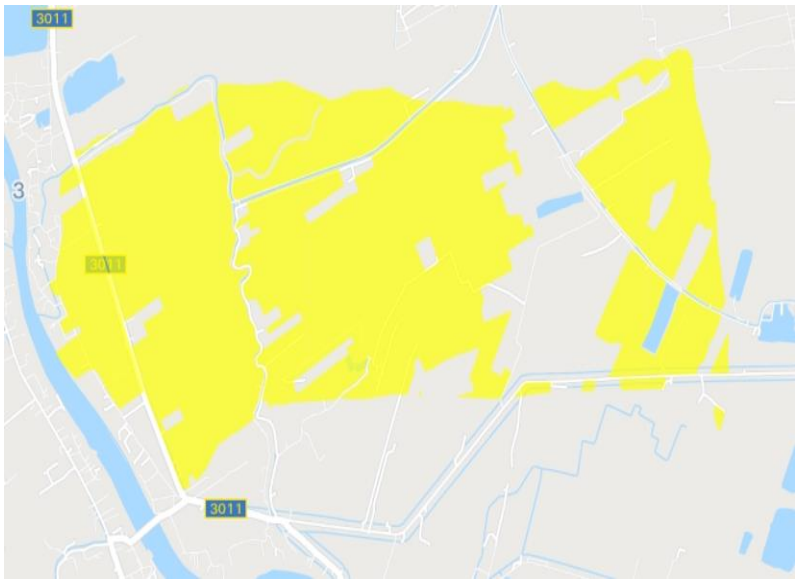

ภาพที่ 14 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบ้านแป้ง

(ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

(3) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลบ้านแป้ง มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน 3,715.69 ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 15 แสดงพื้นทีปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลบ้านแป้ง	3,715.69	-	-	-	3,715.69

(ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัด

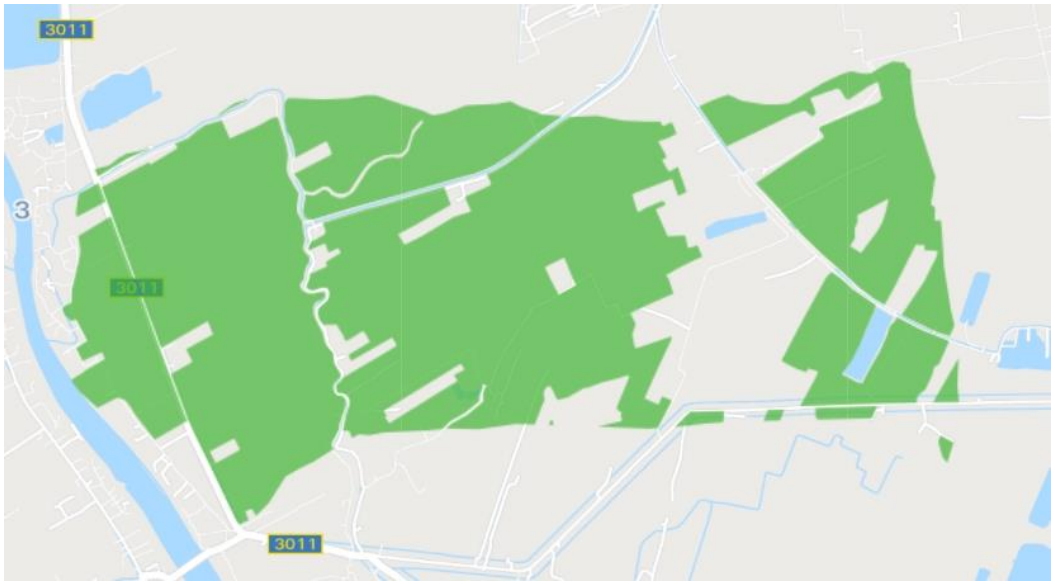

ภาพที่ 15 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

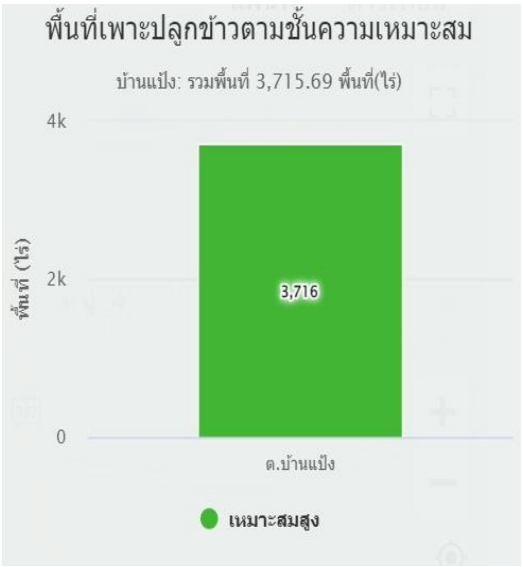

ภาพที่ 16 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : Agri-Map , พ.ศ.2567)

2) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแป้ง มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน 2,900 ไร่ 115 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากสุด หมู่ที่ 1 จำนวน 1,334 ไร่ จำนวน 477 ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ 3 จำนวน 1,265 ไร่ 52 ครัวเรือน และหมู่ที่ 2 จำนวน 301 ไร่ 16 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
1	47	1,334	1,334	1,067.2	0.8
2	16	301	301	240.8	0.8
3	52	1,265	1,265	1,012	0.8
รวม	115	2,900	2,900	2,320	-

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2567)

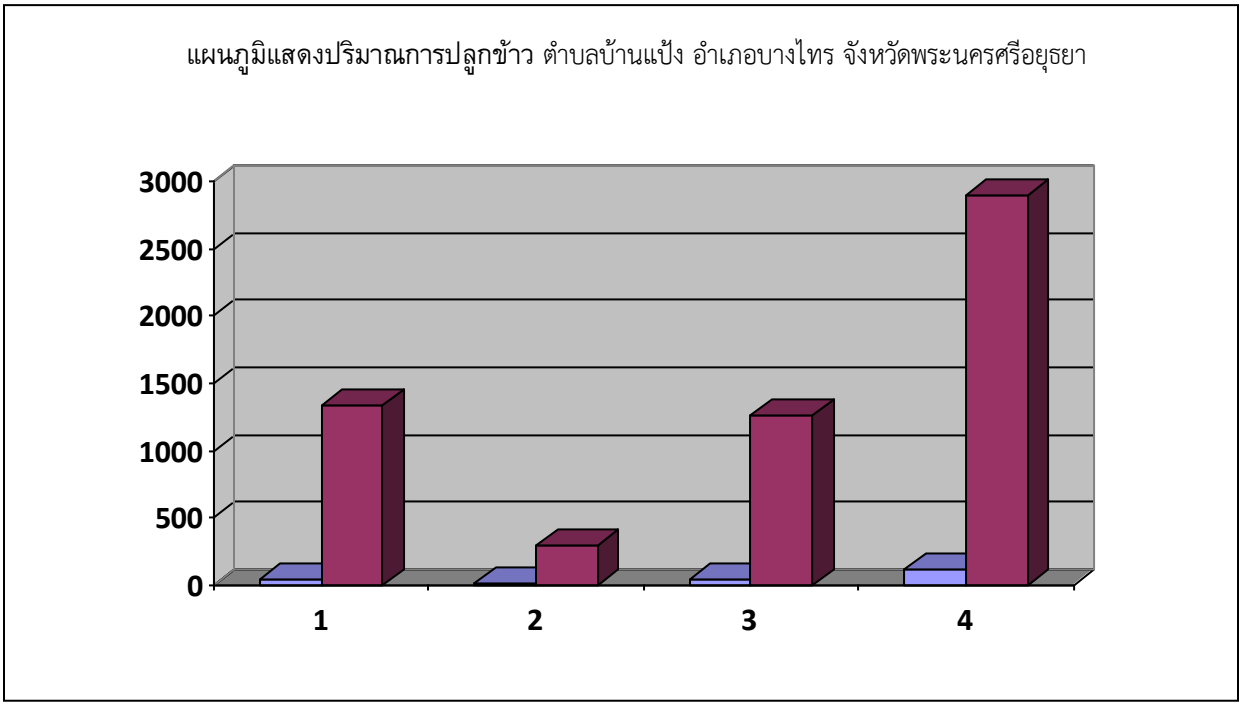

ภาพที่ 17 แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2567)

3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

1) การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ กข 31 กข 41 กข 57 หอมประทุม ฯลฯ

2) การเตรียมดิน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเตรียมดินโดย ไถดะ ไถแปร และตีนา

3) การปลูกข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวโดยการหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวงอก อัตรา 25 กก./ไร่

4) ระบบการให้น้ำในแปลงนาเกษตรกร ทั้งหมดอาศัยระบบชลประทานและน้ำฝนเป็นหลัก

5) การดูแลรักษา เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคนและสารเคมี มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนงอกควบคู่ไปพร้อมกับการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชหลังงอก เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคใบขาว เพลี้ยไฟ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ฯลฯ

6) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรใส่ปุ๋ยโดยใช้แรงงานคนและเครื่องจักรในการใส่ปุ๋ยเคมี และใส่ปุ๋ยเคมีจำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อข้าวอายุ 20 - 30 วัน ครั้งที่ 2 ข้าวอายุเดือน 60 วัน โดยใช้สูตร 16-12-8 ในอัตรา 25 กก./ไร่ และใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 ในอัตรา 25 กก./ไร่

7) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีการเก็บเกี่ยวข้าวโดยใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ ใช้รถเกี่ยวข้าว และใช้รถบรรทุกในการนำข้าวไปขายโรงสี

8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีการอัดฟางข้าว ไถกลบตอซัง และใช้น้ำหมักใส่พร้อมการปล่อยน้ำเข้านา

9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยการใช้สารเคมี

4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแป้ง มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว(นาปี)	◂····▸	◂····▸		◂——▸	△	◂——▸	◂——▸	▽	◂——▸	◂——▸	△ ◂····▸	◂····▸
ข้าว (นาปรัง)	◂——▸	◂——▸	▽ ◂——▸	◂····▸	◂····▸	◂····▸	◂····▸				◂——▸	◂——▸

สัญลักษณ์ ◂——▸ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด

◂····▸ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ 18 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. 2566)

5) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแป้ง มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทาน นาปี มีต้นทุน 4,860 บาท และนาปรัง มีต้นทุน 5,025 บาท

ตารางที่ 17 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2566 ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	นาปี (บาท/ไร่)	นาปรัง (บาท/ไร่)	นาปี (บาท/ไร่)	นาปรัง (บาท/ไร่)	
ค่าเตรียมดิน	550	550	-	-	
ค่าเมล็ดพันธุ์	375	375	-	-	
ค่าปุ๋ยเคมี/สารบำรุง	1,250	1,400	-	-	
สารกำจัดแมลง / วัชพืช	175	200	-	-	
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง / หล่อลื่น	300	300	-	-	
ค่าเช่าที่ดิน	1,000	1,000	-	-	
ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี	100	100	-	-	
ค่าเก็บเกี่ยว	300	300	-	-	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	810	800	-	-	ค่าจ้างหว่านข้าว,หว่านปุ๋ย,ฉีดยา,ค่าแรง, กำจัดพันธุ์ปน
รวม	**4,860**	**5,025**	**-**	**-**	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร , พ.ศ.2567)

6) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

(1) วิถีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

ในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มักขายผลผลิตให้โรงสีข้าวโดยตรง โดยจ้างรถบรรทุกขนส่งข้าวไปยังโรงสี ค่าขนส่งขึ้นอยู่กับระยะทางและจำนวนผลผลิต ข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำไปขายจะมีความชื้นตั้งแต่ 25% ขึ้นไป โดยผู้รับซื้อจะตีราคาโดยหักลดความชื้นเบ็ดเสร็จทำให้เกษตรกรรู้สึกว่าได้ราคาต่ำ โดยข้าวเปลือกที่ผลิตได้จำหน่ายให้โรงสีข้าว ร้อยละ 99 ส่วนที่เหลือเก็บไว้ทำพันธุ์ข้าว ร้อยละ 1

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดของตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

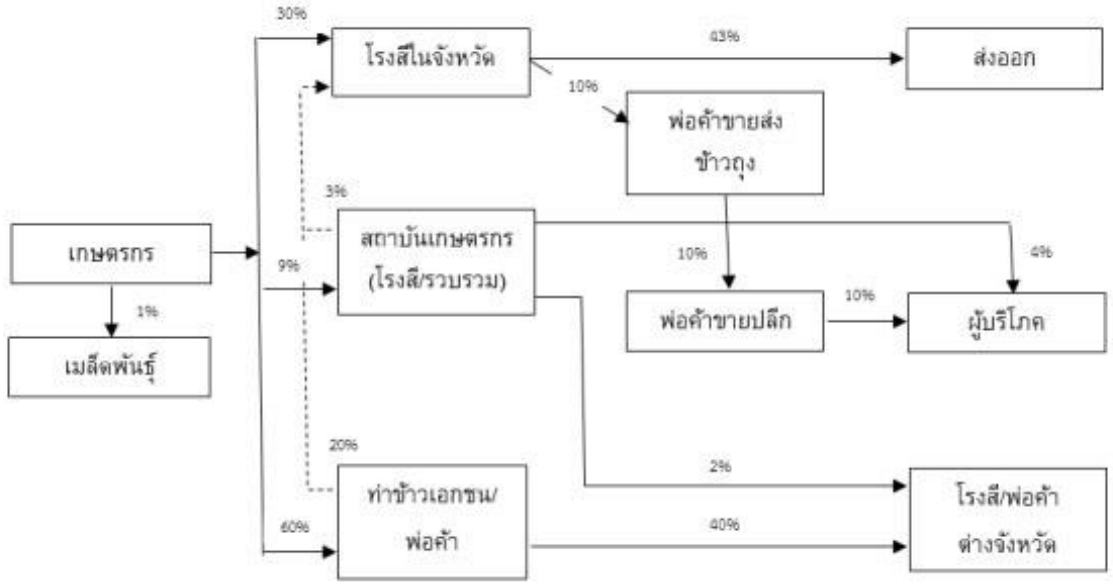

ภาพที่ 19 แสดงวิถีการตลาด ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร , พ.ศ.2567)

(2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลบ้านแป้ง ไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแป้ง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ คือ นายประยูร บุญปลูก ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบ้านแป้ง (ศพก.เครือข่าย) ด้านการลดต้นทุนการผลิตข้าว และการปรับปรุงดิน ลดการใช้สารเคมี และใช้ชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนในการผลิต

ตารางที่ 18 แสดง Smart Farmer ต้นแบบ ในด้านการผลิตข้าว ตำบลบ้านแป้ง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
1	นายประยูร บุญปลูก	1	บ้านแป้ง	บางไทร	2560	ข้าว

1.4.2 ชนิดสินค้า กล้วยน้ำว้า

1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(1) เขตความเหมาะสม

การเลือกพื้นที่และการเตรียมพื้นที่ปลูก ควรเป็นที่ราบไม่มีน้ำท่วมขัง มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตตลอดฤดูปลูก ลักษณะดินเป็นดินร่วน หรือร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนปนทราย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ปานกลาง (pH ประมาณ 5.5 - 7.5) มีการระบายน้ำได้ดี ถ้าเป็นที่ลุ่มควรยกร่องเพื่อระบายน้ำ

(2) พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า

ตำบลบ้านแป้ง มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน 5 ครัวเรือน พื้นที่ 11.5 ไร่

ตารางที่ 19 แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง

ตำบล	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า (ไร่)
บ้านแป้ง	5	11.5

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2566

2) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแป้ง มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน 11.5 ไร่ โดยปลูกในพื้นที่ หมู่ 1 จำนวน 11.5 ไร่

ตารางที่ 20 แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง

หมู่	**ครัวเรือนเกษตรกร**	**พื้นที่ปลูก (ไร่)**	**พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)**	**ผลผลิต (ตัน)**	**ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)**
1	5	10	10	9.32	0.9
รวม	5	10	10	9.32	0.9

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2566

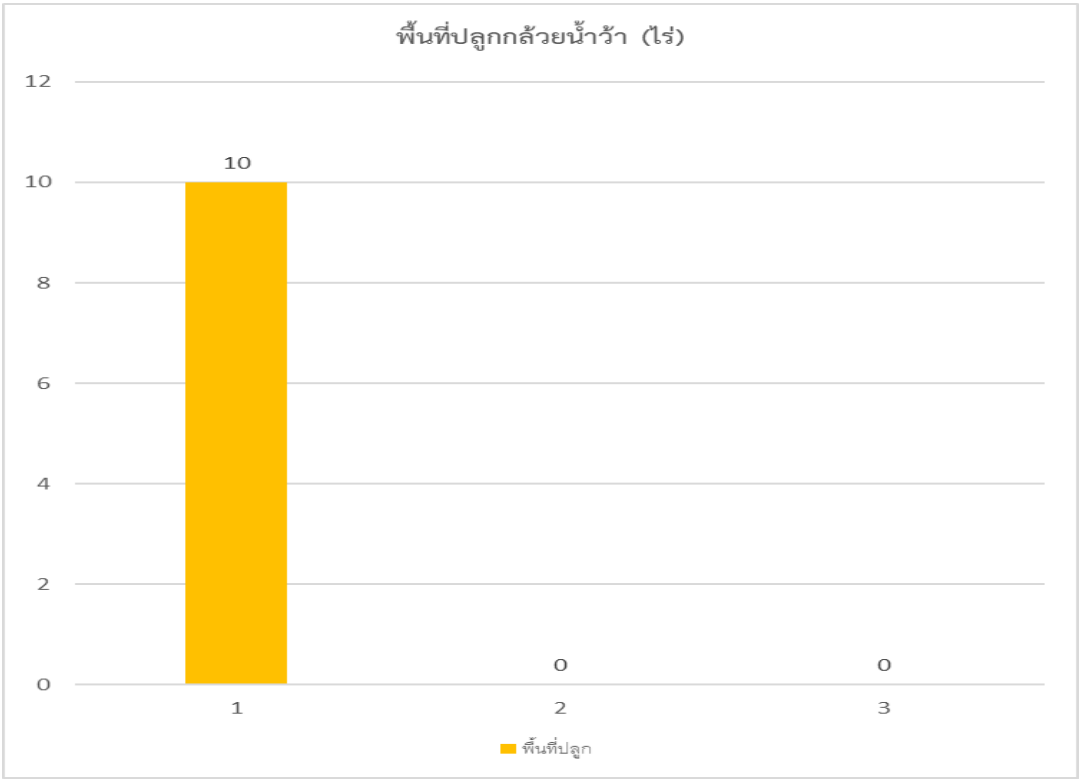

ภาพที่ 20 แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(1) การใช้พันธุ์ดี

กล้วยชอบอากาศร้อนชื้น ถ้าอุณหภูมิต่ำกว่า 14 องศาเซลเซียส จะชะงักการเจริญเติบโต ดังนั้นดินฟ้าอากาศของประเทศไทย จึงเหมาะแก่การปลูกกล้วยมาก กล้วยชอบดินปนทรายที่มีลักษณะร่วน มีการระบายน้ำและอากาศหมุนเวียนได้ดี หากมีหน่อมากเกินไป ควรเอาออกบ้าง เพื่อมิให้แย่งอาหารจากต้นแม่ ควรเก็บหน่อไว้สัก 1 - 2 หน่อ เพื่อให้เป็นตัวพยุงต้นแม่ การกำจัดหน่ออาจใช้เสียมคมๆ หรือมีดแซะลงไป หรือใช้มีดตัดแล้วคว้านหน่อที่อยู่เหนือดิน แล้วหยอดน้ำมันก๊าซที่บริเวณจุดเจริญ เพื่อยับยั้งการเจริญต่อไป ถ้ากล้วยอยู่ระหว่างออกดอกไม่ควรแซะหน่อ เพราะจะกระทบกระเทือนถึงต้นได้ เกษตรกรส่วนใหญ่นิยม ซื้อท่อนพันธุ์จากแหล่งที่เชื่อถือได้ และบางรายซื้อต้นพันธุ์จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะได้ต้นพันธุ์ที่ปลอดโรค มีคุณภาพ ตรงตามพันธุ์เดิน และควรเลือกต้นกล้าที่สมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีอาการของโรค และการทำลายของแมลงศัตรูพืช

(2) การเตรียมดิน

การเตรียมดิน ไถพลิกกลับดินลึกประมาณ 30 เซนติเมตร ตากดินนาน 7-10 วัน เพื่อกำจัดวัชพืช จากนั้นใส่ปุ๋ยหมักที่ขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา 100-200 กรัมต่อหลุม ป้องกันโรคตายพราย และไถพรวนกลบ ถ้าพื้นที่เป็นดินเหนียวหรือบริเวณที่มีน้ำท่วมขัง ควรยกร่อง และปลูกบนแนวสันร่อง ระยะที่เหมาะสมคือ 2.5 x 2.5 เมตร จำนวนต้นเฉลี่ย 200 - 250 ต้น/ไร่

(3) การปลูก

ปลูกด้วยหน่อใบแคบ หรือต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะปลูกเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยเตรียมหลุมปลูกขนาด 50x50x50 เซนติเมตร ผสมดินปุ๋ยคอกจำนวน 5 กิโลกรัม และปุ๋ยร็อคฟอสเฟส จำนวน 50 กรัม เข้าด้วยกันใน หลุมให้สูงประมาณ 2 ใน 3 ของหลุม ยกถุงกล้าต้นไม้วางในหลุมโดยระดับของดินในถุงสูงกว่าระดับดินปากหลุมเล็กน้อยใช้มีดที่คมกรีดถุงจากก้นถุงขึ้นมาถึงปากหลุมทั้ง 2 ด้าน (ซ้ายและขวา) จากนั้นดึงถุงพลาสติกออกโดยระวังอย่าให้ดินแตก กลบดินที่เหลือลงในหลุม กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น คลุมดินบริเวณโคนต้นด้วยฟางข้าว หรือหญ้าแห้ง และรดน้ำให้ชุ่ม

(4) ระบบการให้น้ำ

ปริมาณของการให้น้ำขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ ความชุ่มชื้นของดิน ปริมาณลมที่พัดผ่าน จะทำให้การคายน้ำมาก จึงไม่ควรปล่อยให้ผิวหน้าดินแห้งติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากรากจะหาอาหารอยู่บริเวณผิวดิน จึงทำให้หยุดชะงักการเจริญเติบโต โดยปริมาณน้ำที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกล้วยอยู่ระหว่าง 17 - 20 ลิตร ต่อต้นต่อวัน

(5) การดูแลรักษา

การตัดแต่งหน่อกล้วยน้ำว้า : สามารถตัดแต่งหน่อ_หลังจากปลูกประมาณ 3 - 4 เดือน จะมีหน่อขึ้นมารอบ ๆ โคนให้ตัด ไปเรื่อยจนกว่าจะเริ่มออกปลี หรือหลังปลูกแล้วประมาณ 7 - 8 เดือน ควรมีการไว้หน่อทดแทน 1 - 2 หน่อ โดยหน่อที่ 1 และที่ 2 ควรมีอายุห่างกันประมาณ 4 เดือน เพื่อให้ผลกล้วยมีความอุดมสมบูรณ์ โดย เลือกหน่อที่อยู่ในทิศทางที่ตรงกันข้าม

การตัดแต่งใบกล้วยน้ำว้า : ควรทำการตัดแต่งช่วงที่ต้นเริ่มโตจนถึงเก็บเกี่ยว โดยเลือกใบแก่ และใบที่เป็นโรคออก ตัดให้เหลือประมาณ 7 - 12 ใบ เพื่อป้องกันต้นกล้วยโค่นช่วงออกปลี เพื่อใช้ใบปรุงอาหาร และเพิ่มความเจริญเติบของผลกล้วย

(6) การใส่ปุ๋ย

ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 อัตรา 1 กิโลกรัม ต้น/ปี โดยแบ่งใส่ 4 ครั้ง ๆ ละ 250 กรัม

ครั้งที่ 1 ใส่หลังปลูก 1 สัปดาห์ ใช้สูตร 15-15-15

ครั้งที่ 2 ใส่หลังจากครั้งที่ 1 ประมาณ 3 เดือน ใช้สูตร 15-15-15

ครั้งที่ 3 ใส่หลังจากครั้งที่ 2 ประมาณ 3 เดือน ใช้สูตร 15-15-15

ครั้งที่ 4 ใส่หลังจากครั้งที่ 3 ประมาณ 3 เดือน ใช้สูตร 13-13-21

(7) การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยว เริ่มต้นด้วยการตัดเครือกล้วยหลังจากกล้วยออกปลี 100-120 วัน แล้วตัดแบ่งเป็นหวีบ่มให้สุก โดยเรียงกล้วยทับกัน 3-5 ชั้น คลุมด้วยผ้าพลาสติกไว้ 24 ชั่วโมง แล้วเปิดผ้าออก วางพักไว้ 4-6 วัน แต่หากระยะเวลาในการขนส่งนาน อาจตัดกล้วยเมื่อความแก่ประมาณ 75% การดูลักษณะความอ่อนแก่ของกล้วยจากลักษณะผล เช่น ดูขนาดลูกกล้วย เหลี่ยมกล้วย หรือใช้วิธีการนับอายุจากวันแทงปลี หรือวันตัดปลี

(8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว หลังจากตัดเครือกล้วยแขวนไว้บนราว ปล่อยให้ยางไหลจนแห้ง ทำความสะอาดผลหรือบริเวณปลายผลที่มีกลีบแห้งติดอยู่ออกให้หมด แยกเครือกล้วยออกเป็นหวี ๆ อย่างระมัดระวังอย่าให้ รอยตัดช้ำ คัดเลือกผลที่มีรอยตำหนิ หวีที่ไม่ได้ขนาดออก จุ่มในน้ำผสมสารไธอาเบนดาโซล แล้วผึ่งลมหรือเป่าให้ แห้ง จากนั้นนำไปยังโรงเรือนเพื่อคัดขนาดบรรจุ

(9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

1. โรคตายพราย (Panama disease หรือ Fusarium wilt) เกิดจากเชื้อรา *Fusarium oxysporum f.sp. Cubense* เข้าทำลายราก และมีการเจริญเข้าไปในท่อน้ำ ท่ออาหาร ทำให้เกิดอุดตัน ใบจึงมีอาการขาดน้ำ เหี่ยวเฉา และเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หักพับ การเจริญจะชะงักงัน และตายในที่สุด โรคนี้สามารถระบาดไปทางดิน ดังนั้นต้นที่อยู่ในบริเวณนั้นจะถูกโรคนี้ทำลายหมด จึงควรทำความสะอาดโคนกอกล้วย อย่าให้รก ทำทางระบายน้ำให้ดี และราดด้วยแคปแทน 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

2. โรครากเน่าและต้นกล้าเหี่ยว สาเหตุ : เชื้อรา *Fusarium oxysporum*

ลักษณะอาการ : ต้นกล้าแสดงอาการเหี่ยว บริเวณรากบางส่วนเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีน้ำตาล พบในช่วงอนุบาลต้นกล้าในเรือนเพาะชำ การป้องกันกำจัด ได้แก่ ใช้วัสดุเพาะกล้าที่เป็นขุยมะพร้าว ขี้เถ้าแกลบ หรือวัสดุอื่น ผสมกับดินปลูกในอัตราส่วนที่ พอเหมาะ ควรแยกต้นกล้าที่เริ่มแสดงอาการเหี่ยวออกจากต้นปกติ และรีบเปลี่ยนวัสดุปลูกใหม่ ก่อนปลูกจุ่มต้นกล้าในสารเคมีกำจัดเชื้อรา เช่น คอปเปอร์ออกซี่คลอไรด์ ฟอสอีทิล อะลูมิเนียม หรือพีซีเอ็นบี ผสมอิทิไดอะโซล เพื่อยับยั้งการเจริญของเชื้อราสาเหตุที่อาจปนเปื้อนอยู่บนกล้า รวมทั้ง ผสมเชื้อราปฏิปักษ์ไตรโคเดอร์มา (*Trichoderma harzianum*) ในวัสดุเพาะกล้า

3. ด้วงงวงเจาะต้น (banana stem weevil) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Odoiporus olivier* (Coleoptera: Curculionidae) ลักษณะทั่วไป ตัวเต็มวัยมีสีดำเลื่อมเป็นมัน ขนาดลำตัวยาว 1.5-2 เซนติเมตร มีขนาดใหญ่กว่าด้วงงวงไชเหง้า ลักษณะการทำลาย หนอนกัดกินเนื้อเยื่อต้นกล้วยเข้าไปถึงไส้กลางลำต้น ภายนอกมองเห็นเป็นรูพรุน ทำให้ต้นกล้วยตาย หากเข้าทำลายในระยะใกล้ออกปลีจนถึงตกเครือจะทำให้เครือหักพับกลางต้น หรือเหี่ยวเฉายืน ต้นตาย

การป้องกันกำจัด ได้แก่

- นำต้นกล้วยที่ตัดแล้วออกนอกแปลงปลูก เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นที่อาศัยของด้วงงวงเจาะลำต้น
- ตัดต้นกล้วยที่เก็บเกี่ยวแล้วบริเวณโคนต้นยาวประมาณ 30-40 เซนติเมตร ผ่าครึ่งแล้ววางหน้าที่ผ่า ติดผิวดิน ใช้ใบกล้วยคลุมไว้ เพื่อให้ท่อนกล้วยคงความสดนานขึ้น วางไว้อย่างน้อย 20 จุด โดยทิ้งช่วงห่างระวห่าง ต้น 20 ต้น ตรวจนับจำนวนแมลงทุก 3-4 วัน ถ้าพบแมลงมากกว่า 4 ตัวต่อกับดัก แสดงว่ามีการระบาด ควรฉีดพ่น สารเคมีฆ่าแมลง
- ใช้สารเคมี เช่น ไบเฟนทริน ฟิโปรนิล หรือโปรไทออส ตามอัตราที่แนะนำตามฉลาก

4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแป้ง มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กล้วยน้ำว้า	←····→ △							←····→	▽			

สัญลักษณ์ ←——→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด

←····→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ 21 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2566)

5) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแป้ง มีต้นทุนการผลิตโดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน 7,240 บาท

ตารางที่ 21 แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ปี 2567 ตำบลบ้านแป้ง

รายการ	**ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)**	**หมายเหตุ**
ไถพรวน	250	
หน่อพันธุ์กล้วยน้ำว้า	3,000	ระยะปลูก 2.5 x 2.5 เมตร
ค่าจ้างปลูก	300	
ยาคุมวัชพืช (2 ครั้ง)	300	
ปุ๋ยเคมี .....50..... กก./ไร่ (....3... ครั้ง)	1,200	
ปุ๋ยอินทรีย์ ....50..... กก./ไร่ (....2...ครั้ง)	350	
ให้น้ำ ..... ครั้ง/เดือน	1,000	
เก็บเกี่ยวกิโลกรัมละ ..... บาท	600	300 บาท/คน
รวม	**7,040**	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2567)

6) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

(1) วิถีการตลาด

จำหน่ายผลผลิตในตลาดภายในชุมชน และส่งจำหน่ายตลาดในพื้นที่อำเภอใกล้เคียง โดยบางรายมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิต และเกษตรกรจะแบ่งผลผลิตบางส่วนไว้บริโภคในครัวเรือน

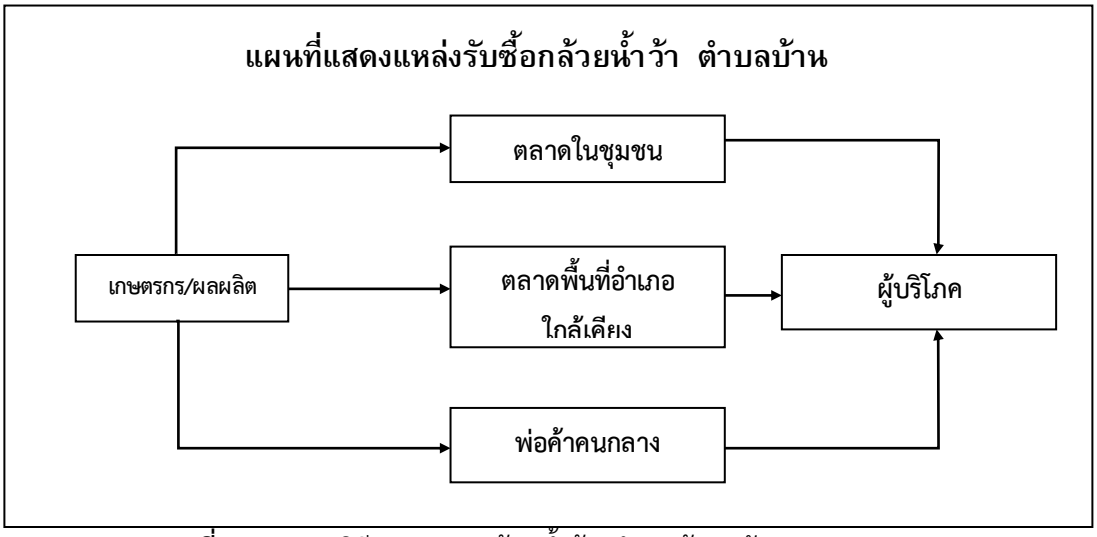

ภาพที่ 22 แสดงวิถีตลาดของกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.2566)

(2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

การจำหน่ายกล้วยน้ำว้าของเกษตรกรในตำบลบ้านแป้งเป็นการจำหน่ายแบบหน้าสวนกับผู้ซื้อโดยตรง/รถเร่ บางส่วนส่งไปขายยังตลาดนอกพื้นที่ เช่น ตลาดโรงเกลือท้ายเกาะ และตลาดไท

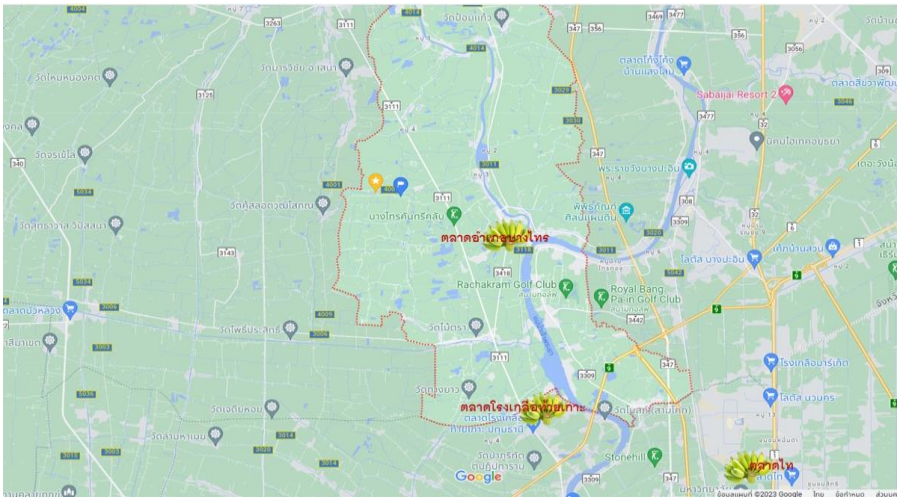

ภาพที่ 23 แสดงแหล่งรับซื้อกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแป้ง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. 2567)

7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแป้ง ไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านไม้ผลในพื้นที่

2. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ 22 แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด	1. สภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 2. พื้นที่ปลูกเสี่ยงต่อน้ำท่วม 3. น้ำไม่เพียงพอสำหรับทำการเกษตร 4. โรคและแมลง	1.หน่วยงานภาครัฐให้ความรู้ในการแก้ไขปรับปรุงดิน พร้อมสนับสนุนวัสดุในการปรับปรุงดิน เช่น ปูนมาร์ล ปุ๋ยพืชสด 2. ส่งเสริมอาชีพทางเลือกหรือพืชทางเลือกให้เกษตรกรในช่วงที่เสี่ยงน้ำท่วม 3. ส่งเสริมให้ปลูกและเก็บเกี่ยว ในช่วงเวลาที่เหมาะสม 4. ส่งเสริมให้ใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกัน กำจัดแมลง	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	1. เกษตรกรส่วนมากสูงวัย 2. ขาดความรู้ในการผลิต 3. ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำกระบวนการกลุ่ม 4.ขาดความรู้ในด้านมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต แปรรูป	1. กระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่ม สร้างแรงจูงใจและให้เกษตรกร 2. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าทดแทนเกษตรกรสูงวัย 3. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ 4. ส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร 5. ส่งเสริมให้ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิต และแปรรูป	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์	1. ต้นทุนการผลิตสูง 2. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตแปรรูป 3. ขาดมาตรฐานการผลิตรองรับ	1. สนับสนุนอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน 3. วางแผนการผลิตและการแปรรูปให้สอดคล้องกัน 4. สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเห็นถึงการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโดยการแปรรูป	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพและวิสาหกิจชุมชน	ปานกลาง

3. การจัดทำ TOWS Matrix

3.1 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลบ้านแป้ง

ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (s)	**จุดอ่อน (W)**
	- มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติและระบบชลประทานในพื้นที่ - การคมนาคมสะดวก - มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ - มี ศพก. เครือข่าย - มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน - มีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน - มีการรวมกลุ่มทำนาแบบแปลงใหญ่ - มีสหกรณ์การเกษตร - เกษตรกรปลูกพืชตามความเหมาะสมกับพื้นที่ - เกษตรกรผู้นำมีความสามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดได้	- สภาพดิน ขาดความอุดมสมบูรณ์ - ผลผลิตทางการเกษตรด้อยคุณภาพ - ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร - ยึดติดกับการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมขาดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ - สินค้าเกษตรยังไม่มีการแปรรูปหรือต่อยอด - เกษตรกรส่วนใหญ่เช่าที่ทำกิน - ขาดแคลนแหล่งผลิตข้าวพันธุ์ดี - เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิตที่ดี - เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการทำบัญชีครัวเรือน
โอกาส (O)	**กลยุทธ์เชิงรุก (SO)**	**กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)**
- การสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานของรัฐ - มีการสนับสนุนแหล่งสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตร - มีการเชื่อมโยงเครือข่าย ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด - มีสหกรณ์เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่ายกับหน่วยงานภายนอก	- สนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรและ ศพก. เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย - ส่งเสริมให้กลุ่มในชุมชนสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกันในทุกระดับ เพื่อจำหน่ายผลผลิต - พัฒนาศักยภาพกลุ่มในชุมชนให้มีความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - มีการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตรช้างใหญ่เพื่อพัฒนาแปลงใหญ่ - พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรผู้นำในท้องถิ่น	- พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้ทันต่อชนิดของศัตรูพืชใหม่ๆ - สนับสนุนให้เกษตรกรวางแผนการผลิตพืชที่ตรงกับความต้องการของตลาด - พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี - การพัฒนาผู้นำ Smart farmer
ภัยคุกคาม (T)	**กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)**	**กลยุทธ์เชิงรับ (WT)**
- โรคและแมลง - พื้นที่การเกษตรเสี่ยงต่อน้ำท่วม - ราคาผลผลิตขึ้นอยู่กับตลาดโลก - ปัจจัยการผลิตมีแนวโน้มราคาเพิ่มขึ้น - พื้นที่ทำกินถูกผลกระทบจากการขอเวรคืนพื้นที่เพื่อสร้างคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร	- มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต - รวมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวพันธุ์ดีเพื่อจำหน่าย - พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรในด้านการใช้สารเคมีจากหน่วยงานภาครัฐ - พัฒนาให้เกษตรกรรู้จักการวางแผนการผลิตเพื่อผลิตสินค้าและการส่งออก	- พัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย - พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อการแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ - สนับสนุนให้เกษตรกรติดตามและตรวจสอบการอพยพของแมลง - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชตามความต้องการของตลาด - ส่งเสริมให้เกษตรกรสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ

3.2 การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก

1.1 ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน

1.2 ส่งเสริมให้กลุ่มในชุมชนสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกันในทุกระดับ เพื่อจำหน่ายผลผลิต

1.3 พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรด้านการผลิต แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

1.4 ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด ยึดหลักการตลาดนำการผลิต

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

2.1 พัฒนาเกษตรกรผู้นำ Smart farmer อาสาสมัคร และเกษตรกรต้นแบบ

2.2 สนับสนุนให้เกษตรกรวางแผนการผลิตพืชที่ตรงกับความต้องการของตลาด

2.3 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

3.1 มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต

3.2 รวมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวพันธุ์ดีเพื่อจำหน่าย

3.3 พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรในด้านการใช้สารเคมีจากหน่วยงานภาครัฐ

4. กลยุทธ์เชิงรับ

4.1 พัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย

4.2 พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อการแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ

4.3 สนับสนุนให้เกษตรกรติดตามและตรวจสอบการอพยพของแมลง ให้เกษตรกรสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ

4.4 ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

****

<u>หมายเหตุ</u>

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ ตามแนวทางการจัดทำแผน

พัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี 2562 ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด

2. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

3. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล

4. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง แผนภูมิ หรือแผนที่ประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน